

แนวทางการป้องปรามการล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษาเชิงพุทธ

Suppression of Sexual Abuse to Student in Schools in Accordance

With Buddhist Approach

พระสมุห์พิสุทธิ วิสุทธิธ (เอี่ยมสำลี)

Phrasamupisut Wisuttho (Iam Samli)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding Author E-mail: wisuttho.pisut@gmail.com

Retrieved: January 21, 2021; Revised: February 10, 2022; Accepted: March 05, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศในสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมเพื่อป้องปรามการล่วงละเมิดทางเพศ 3) เพื่อเสนอแนวทางการป้องปรามการล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษาเชิงพุทธ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิระดับผู้บริหาร นักจิตวิทยา คณาจารย์ของกระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัย โรงเรียน รวมถึงสถาบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 15 รูป/คนรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การพรรณนาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานเอกสาร รายงานวิจัย บทความ คำสัมภาษณ์มาประกอบกับการวิเคราะห์หาแนวทางการป้องปรามการล่วงละเมิดทางเพศในสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้ในสถานศึกษาทุกระดับ อันมีสาเหตุ 5 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านสภาพจิตใจ 2. ด้านกฎระเบียบข้อบังคับ 3. ด้านสื่อลามก 4. ด้านสภาพแวดล้อม และ 5. ด้านเด็กนักเรียนผู้ตกเป็นเหยื่อ ในแง่ทางด้านพระพุทธศาสนาได้มองหาสาเหตุของการล่วงละเมิดทางเพศ คือ 1. กิเลส 2. การขาดความละเอียดและเกรงกลัวต่อบาป 3. การขาดสติยับยั้ง ดังนั้นแนวทางการป้องปรามเชิงพุทธเพื่อแก้ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนจึงใช้หลักพุทธธรรม อันได้แก่ ศีล สติ และ หิริโอตตปปะ มาเป็นเครื่องป้องปรามในสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยพลังบวรให้มีส่วนช่วยขัดเกลาสภาพจิตใจดูแลควบคุมเพื่อยับยั้งการกระทำผิดในสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนามามีส่วนเกี่ยวข้อง

คำสำคัญ: การป้องปราม, การล่วงละเมิดทางเพศนักเรียน, สถานศึกษาเชิงพุทธ

Abstract

This research paper has three objectives: 1) to study the problem of sexual harassment in educational institutions; 2) to study Buddhist principles to prevent sexual harassment; Sex of students in Buddhist schools This was a qualitative research through in-depth interviews with the director of the moral teaching program in schools. Professionals, administrators, psychologists, faculty members of the Ministry of Education, universities, schools, as well as institutions, related organizations, 15 figures / person. The data analysis model was used to describe the data collected in research papers, research papers, articles, and interviews. Analyze ways to prevent sexual harassment in educational institutions.

The research results were found that Sexual harassment of students is likely to occur at all levels of school for 5 causes: 1. Psychological, 2. Regulation, 3. Pornography, 4. Environment and 5. Children. Student victim In terms of Buddhism, the cause of sexual harassment is 1. Lust 2. Lack of shame and fear of sin 3. Lack of consciousness. Therefore, the Buddhist deterrence approach to solving the problem of sexual harassment, students use Buddhist principles, which are the consciousness and the hirotapapa. To be a deterrent in the school, it is necessary to use the power of Buddhism to help strengthen the state of mind, supervise and control in order to stop wrongdoing in the school by using Buddhist principles to be involved.

Keywords: Prevention, Sexual Harassment of Students, Buddhist Schools

บทนำ

การล่วงละเมิดทางเพศเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับนานาชาติ ซึ่งหลาย ๆ ประเทศกำลังประสบกับปัญหานี้ ในยุคแห่งความเจริญทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารที่ได้ก้าวล้ำสู่ความทันสมัยเพิ่มขึ้นแต่เก่าก่อน สื่อเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกเพศทุกวัยจึงเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ทางด้านเพศแก่เหยื่อที่รู้ไม่เท่าทัน ตลอดจนไปถึงช่องทางการติดต่อสื่อสารที่เข้าถึงได้โดยง่ายที่สัมพันธ์ระหว่างเหยื่อกับผู้ก่อเหตุ และการนำเสนอสื่อลามกผ่านเทคโนโลยีสามารถทำได้โดยไม่ลำบาก อีกทั้งยังหลากหลายรูปแบบ เช่น การสนทนาออนไลน์ เว็บไซต์ลามก การติดต่อสื่อสารในสังคมออนไลน์ เป็นต้น (ดาร์ส อ่อนเจริญ, 2558) จึงเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้อาชญากรรมทางเพศได้ฉวยโอกาสก่อเหตุขึ้น สังคมในแต่ละประเทศกำลังประสบปัญหาดังกล่าวอย่างไร้ทางออก อัตราการการเกิดปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศมีปรากฏอยู่ขึ้นอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่มีท่าทีที่จะเลือนหายไปจากสังคมชาวโลกจวบจนถึงทุกวันนี้

สถานการณ์การล่วงละเมิดในประเทศไทยเกิดขึ้นในหลายภาคส่วน เช่น ในสถานที่ทำงานระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง เป็นการกระทำ ซึ่งผู้มีอำนาจมากกว่ากระทำต่อผู้มีอำนาจน้อยกว่าโดยการกระทำมีหลาย

รูปแบบ หรือในหน่วยงานราชการก็ยังพบว่าการล่วงละเมิดทางเพศ ไม่เว้นแม้แต่ในสถานศึกษาก็ยังได้พบ ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศกับนักเรียน ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนเป็นการกระทำผิดวินัย ข้าราชการครูอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ตามมาตรา 94 วรรค 3 ที่ว่า “ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เสพยาเสพติดหรือสนับสนุนให้ผู้อื่น เสพยาเสพติด เล่นการพนันเป็นอาชญา หรือกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ใน ความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง” (ราชกิจจานุเบกษา, 2553)

การล่วงละเมิดทางเพศจัดได้ว่าเป็นการประพฤติผิดศีลในข้อ กาเมสุมิฉฉาจาร (ที.ปา. (ไทย) 11/286/316) ซึ่งพระพุทธองค์ได้ทรงบัญญัติเป็นข้อดเว้นจากการประพฤติผิดในกามทั้งหลาย หลักคำสอนของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทรงสอนให้ทำความดี ละเว้นความชั่วที่เป็นบาปอกุศล ซึ่งเป็นข้อปฏิบัติ พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ดังพุทธอุทานคาถาว่า “ความสงบเป็นสุขของบุคคลผู้สันโดษ ผู้มีธรรม ปรากฏแล้ว ผู้เห็นอยู่ ความไม่เบียดเบียนคือความสวัสดีในสัตว์ทั้งหลาย เป็นสุขในโลก ความปราศจากราคะ คือความล่วงกามทั้งหลายได้ เป็นสุขในโลก ความกำจัดอัสมาณะ (ความถือตัวว่าเป็นนั่นเป็นนี่) เสียได้ เป็นสุข อย่างยิ่ง” (วิ.ม. (ไทย) 4/5/8-9) ด้วยเหตุนี้แนวทางการป้องปรามการล่วงละเมิดทางเพศเชิงพุทธ ถือเป็นวิธีการ หนึ่งที่จะช่วยลดสภาพปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในสถานศึกษา

จึงสรุปได้ว่า บ้าน วัด และโรงเรียนควรที่จะเป็นสถาบันที่สำคัญในฐานะเป็นแหล่งขัดเกลาทางสังคมเพื่อ ป้องปรามการล่วงละเมิดทางเพศ กล่าวคือ บ้าน วัด และโรงเรียน จะต้องร่วมมือกันจัดให้มีการอบรมพัฒนาให้ บุคคลได้เรียนรู้และปฏิบัติตามกฎระเบียบ แบบแผนของกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้ อย่างปกติสุข รู้จักพัฒนาตนเองและเคารพต่อกฎเกณฑ์ บรรทัดฐานทางสังคม ประพฤติปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ ดีของสังคม กระบวนการเหล่านี้จึงเป็นสิ่งช่วยส่งเสริมให้การป้องปรามการล่วงละเมิดทางเพศในสถานศึกษา สัมฤทธิ์ผลอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมเพื่อป้องปรามการล่วงละเมิดทางเพศ
3. เพื่อเสนอแนวทางการป้องปรามการล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษาเชิงพุทธ

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “แนวทางป้องปรามการล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษาตามแนวพุทธ” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ในหลายภาคส่วน จำนวน 15

รูป/คน จากนั้นใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ตรงประเด็นและชัดเจน สามารถสะท้อนสภาพความเป็นจริงในประเด็นที่ศึกษาได้ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อีกทั้งสืบค้นข้อมูลจากพระไตรปิฎก อรรถกถา และแหล่งสื่อฐานข้อมูลออนไลน์

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งประเด็นปัญหาคำถามสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยวิเคราะห์จากเอกสารแนวคิดทฤษฎี แนวทางอย่างเป็นระบบ พร้อมกับคัดเลือกผู้ให้คำสัมภาษณ์เชิงลึก (Key Informants) จำนวน 15 รูป/คน ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกแต่ละบุคคล โดยเรียงความสำคัญในการวางกรอบแนวทางประเด็นที่จะศึกษาและนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 4 ถอดเทปและวิเคราะห์เรียงลำดับความสำคัญของข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกนำมาเรียบเรียงในรูปแบบพรรณนาอย่างเป็นระบบเพื่อตอบปัญหาในแต่ละวัตถุประสงค์

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลจากการวิจัยและข้อเสนอแนะแนวทางในงานวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัย

บทความนี้เน้นประเด็นปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษา โดยชี้ให้เห็นถึงสาเหตุปัจจัยของการล่วงละเมิดทางเพศในสังคมปัจจุบัน และการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ในการป้องกันปัญหาดังกล่าว จะเห็นว่าความเสื่อมโทรมทางจิตใจและศีลธรรมเป็นอีกปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ไม่ใช่เรื่องไกลตัวแต่อยู่ใกล้ ๆ ตัวเรา จุดเริ่มต้นมาจากพื้นฐานครอบครัวผู้โรงเรียน จากโรงเรียนสู่สถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าสาเหตุการของการล่วงละเมิดทางเพศนั้นมีปัจจัยรวมด้วยกัน 5 ด้านดังต่อไปนี้ 1. ด้านสภาพจิตใจ เกิดจากความผิดปกติภายในจิต 2. ด้านกฎระเบียบข้อบังคับ 3. ด้านสื่อลามก 4. ด้านสภาพแวดล้อม 5. ด้านเด็กนักเรียนที่ตกเป็นเหยื่อ ส่วนการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ ดังนี้ 1) ศีล 5 เพื่อควบคุมความประพฤติ 2) สติ สัมปชัญญะ รู้ตัวอยู่เสมอว่ากำลังทำอะไรอยู่ 3) หิริ โอตตัปปะ ความละอายและเกรงกลัวต่อความผิดที่กำลังกระทำ โดยสรุปแล้ว แนวทางการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษาเชิงพุทธ กล่าวได้ว่าการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามา ประยุกต์ใช้กับปัญหาในสังคมนั้น นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ชีวิตมีความสุขสมบูรณ์ เป็นสิ่งที่ให้คุณค่าแก่ชีวิต หากผู้ปฏิบัติเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญ มีความตั้งใจในการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังก็ย่อมจะประสบผลดีมากมายและเป็นที่ประจักษ์ได้ด้วยตนเอง เพราะทางออกในการแก้ปัญหาไม่ได้มีเพียงด้านเดียวหรือถึงทางตัน ยังมีอีกหลายแง่มุมที่เรา ยังไม่ได้ค้นพบเจอและนำไปปรับใช้แก้ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ ที่ทำคัญ จิตใจ ศีลธรรม และคุณธรรมของทุกคนต้องอยู่ควบคู่กันไปด้วยเช่นกัน

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์จากคำถามสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 15 รูป/คน กล่าวถึง แนวทางการป้องปรามการล่องละเมิดทางเพศในสถานศึกษา โดยผู้วิจัยจะสรุปผลการวิจัยในแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สภาพปัญหาการล่องละเมิดทางเพศในสถานศึกษา

สภาพปัญหาการล่องละเมิดทางเพศในสถานศึกษาที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการกระทำการล่องละเมิดทางเพศระหว่างครูกับนักเรียนที่เป็นศิษย์ โดยใช้อำนาจของความเป็นครูในเชิงอำนาจทางสังคมที่เหนือกว่าลูกศิษย์ ช่มชู้หรือหลอกลวงให้ศิษย์ตกอยู่ในสภาพยินยอมหรือไม่ยินยอม โดยอาจที่จะเริ่มจากคำพูดทางวาจาหรือทางกายไปรวมไปจนถึงการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังได้สรุปไว้ว่าเป็นการกระทำทางเพศโดยที่เด็กไม่ต้องการหรือไม่เข้าใจ ไม่ยินยอมพร้อมใจ สาเหตุปัจจัยของการล่องละเมิดทางเพศในสังคมปัจจุบัน จะเห็นว่าความเสื่อมโทรมทางจิตใจและศีลธรรมเป็นอีกปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ไม่ใช่เรื่องไกลตัวแต่อยู่ใกล้ ๆ ตัวเรา จุดเริ่มต้นมาจากพื้นฐานครอบครัวผู้โรงเรียน จากโรงเรียนสู่สถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าสาเหตุการของการล่องละเมิดทางเพศนั้นมีปัจจัยรวมด้วยกัน 5 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1. ด้านสภาพจิตใจ เกิดจากความผิดปกติภายในจิต 2. ด้านกฎระเบียบข้อบังคับ 3. ด้านสื่อลามก 4. ด้านสภาพแวดล้อม 5. ด้านเด็กนักเรียนที่ตกเป็นเหยื่อ ส่วนการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ ดังนี้ 1) ศีล 5 เพื่อควบคุมความประพฤติ 2) สติ สัมปชัญญะ รู้ตัวอยู่เสมอว่ากำลังทำอะไรอยู่ 3) หิริ โอตตปปะ ความละอายและเกรงกลัวต่อความผิดที่กำลังกระทำ (ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน, 2558)

โดยสรุปแล้ว แนวทางการป้องปรามการล่องละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษาเชิงพุทธ กล่าวได้ว่าการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้กับปัญหาในสังคมนั้นนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ชีวิตมีความสุขสมบูรณ์ เป็นสิ่งที่ให้คุณค่าแก่ชีวิต หากผู้ปฏิบัติเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญ มีความตั้งใจในการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังก็ย่อมจะประสบผลดีมากมายและเป็นที่ประจักษ์ได้ด้วยตนเอง เพราะทางออกในการแก้ปัญหาไม่ได้มีเพียงด้านเดียวหรือถึงทางตัน ยังมีอีกหลายแง่มุมที่เรายังไม่ได้ค้นพบเจอและนำไปปรับใช้แก้ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ ที่สำคัญ จิตใจ ศีลธรรม และคุณธรรมของทุกคนต้องอยู่ควบคู่กันไปด้วยเช่นกัน

2. วิเคราะห์หลักพุทธธรรมเพื่อป้องปรามการล่องละเมิดทางเพศ

การนำหลักธรรมมาประยุกต์กับปัญหาเพื่อป้องปรามการล่องละเมิดทางเพศ ผู้เขียนพิจารณาหลักธรรมที่จะนำมาใช้ได้ 1) เรื่องศีล 2) สติ สัมปชัญญะ 3) หิริ โอตตปปะ โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1) ศีล 5 ประการแรก เรื่องศีลห้า กล่าวคือ เป็นเรื่องของการรักษากายวาจาให้เป็นปกติ ไม่บกพร่อง ซึ่งเป็นข้อฝึกรอบมในด้านความประพฤติ การรักษาศีลเป็นสิ่งสำคัญ ศีลเป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดคุณธรรมต่าง ๆ และสามารถแก้ปัญหาสังคมได้ ศีลในพระพุทธศาสนามีความผูกพันกับวิถีชีวิตของคนในสังคมมนุษย์ในทุกด้าน

ของการดำรงชีวิต โดยเฉพาะวิถีชีวิตของคนไทยนั้นมีความผูกพันประสานกลมกลืนกับหลักความเชื่อ การประพฤติปฏิบัติจนทำให้พระพุทธศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประชาชนส่วนมากนับถือพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคงตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ต่างมีเมตตา เอื้อเฟื้อ อนุเคราะห์ เสียสละ เป็นที่ตั้งตลอดมา ด้วยคุณของพุทธธรรม คำสอนแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทรงสั่งสอนให้มีอิสระจากเหตุปัจจัยที่เป็นเหตุแห่งเครื่องเศร้าหมองทั้งปวงทั้งทางกายและทางใจ พระพุทธศาสนาจึงเป็นศาสนาของผู้รู้เท่าทันภาวะความเปลี่ยนแปลงของตนของสังคม โดยใช้ศาสนธรรมคำสอนของพระพุทธองค์เป็นหลักยึดถือประพฤติปฏิบัติ ในส่วนของคำสั่งนั้นสอดคล้องกับ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) (2559) ที่ว่าข้อปฏิบัติซึ่งบังคับไว้เป็นข้อห้ามมิให้กระทำ เรียกว่า ศีล เป็นข้อยกเว้นที่วางไว้เป็นระเบียบ ในส่วนของคำสอน ได้แก่ คำแนะนำ คำชี้แจง การศึกษาอบรม อันเป็นหลักที่ทรงวางไว้สำหรับการประพฤติปฏิบัติที่เรียกว่า พระธรรม ถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะพึงประพฤติปฏิบัติเพื่อความเจริญก้าวหน้า เป็นความดีงามแห่งชีวิตอย่างมีความสุขและปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ

2. สติ สัมปชัญญะ ประการที่สอง เรื่องของสติสัมปชัญญะ สติสัมปชัญญะเป็นธรรมที่มีอุปการะมาก (อง.ทก. (ไทย) 20/180/129) เกื้อกูลในการทำทุกอย่าง พระธรรมทั้งมวลสรุปลงที่สติสัมปชัญญะตามหลักไตรสิกขา คือศีล สมาธิ ปัญญา ก็ต้องอาศัยสติสัมปชัญญะทั้งนั้น สติหมายถึงความระลึกได้ มีความรอบคอบ ไม่ลืม ไม่เผลอ ไม่ประมาทเป็นพื้นฐาน สัมปชัญญะหมายถึงความรู้สึกตัว ไม่หลงลืม รู้สึกตัวอยู่เสมอทุกขณะจิตว่ากำลังทำอะไรอยู่ที่เกี่ยวข้องกับปัจจุบัน ไม่สนใจไปในอดีต หรืออนาคต สติสัมปชัญญะ เป็นสติที่มีปัญญาสนับสนุนให้น้อมนำเข้ามาดูจิตใจตัวเอง มองตัวเองในการกระทำ การพูดการคิด เป็นสภาวะที่รู้เท่าทัน ไม่หลงผิดไปตามกิเลส ตัณหา และอารมณ์ที่มากระทบ เมื่อมีสมาธิสมบูรณ์แล้วจึงจะเกิดสติสัมปชัญญะขึ้นได้ สติคือความระลึกได้ สัมปชัญญะคือการรู้ตัวหลักธรรมข้อนี้ทำให้บุคคลรู้จักตนเองว่าเป็นใคร กำลังทำอะไรอยู่ และรู้ว่าจะทำอะไร สามารถครองตนระงับอารมณ์ต่าง ๆ ได้ ฉะนั้นจึงกล่าวสรุปได้ว่าสติสัมปชัญญะจัดเป็นหลักธรรมที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ประพฤติเป็นอันมาก สอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุมวาริน (2550) ได้กล่าวว่า เพราะคนที่มีสติจะไม่เผลอเลเผลอตนและคนที่มีสติสัมปชัญญะจะรู้ตัวในเวลากำลังทำ กำลังพูดกำลังคิด ไม่หันเหไปทางผิดตามกิเลสและระงับตนให้ตั้งอยู่ในทางถูกเท่านั้น และนอกจากนี้คนที่มีสติสัมปชัญญะเข้มแข็งจะตระหนักว่าตนมีทางเลือกในการปฏิบัติ ตนสามารถเลือกตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เข้ามากระทบได้ และมองเห็นว่าทางเลือกแต่ละทางที่ใช้ในการตอบสนองนั้นจะมีผลที่สืบเนื่องต่อตัวเขาผู้อื่นและสังคมอย่างไร

3. หิริโอตตปปะ คือ ความละอายชั่วกลัวบาป โดยหิริ คือ ความละอายแก่ใจในขณะที่กำลังจะทำชั่วทั้งทางกาย วาจาใจ รู้สึกขยี้ใจ ไม่กล้าทำความชั่ว ส่วนโอตตปปะ คือ ความเกรงกลัวต่อบาปทุจริต คิดเห็นภัยที่เกิดจากการทำความชั่ว หิริโอตตปปะถือเป็นธรรมะสำคัญต่อการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันของคนในสังคมมาก เพราะบุคคลที่ไม่ละอายแก่ใจต่อการกระทำผิด ไม่เกรงกลัวต่อผลของการกระทำผิดแล้วนั้น บุคคลนั้นสามารถทำอะไรก็ได้ทุกอย่าง สามารถสร้างความเดือดร้อน ความเสียหายให้แก่ตนเองและคนในสังคมได้อย่างไม่หยุดยั้ง เพราะเหตุนี้สังคมจึงต้องการธรรมะนี้มาปกป้องคุ้มครอง เรียกได้ว่าเป็นธรรมะที่คุ้มครองโลก สอดคล้องกับ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) (2557) นอกจากนี้หิริโอตตปปะยังเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งห้ามปรามไม่ให้กล้าทำความชั่วลงได้ แม้มีโอกาสที่จะกระทำเมื่อเข้าใจว่าการที่จะทำเป็นความชั่วแล้วก็จะรู้สึกละอาย

หวาดหวั่นใจไม่อาจทำลงเพราะถือหิริโอตตปปะเป็นใหญ่ รวมถึง อรพินธ์ ชูชม (2555) กล่าวไว้ว่าหิริโอตตปปะ ถือว่าเป็นธรรมะที่สำคัญต่อการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมเหมือนเป็นเครื่องเตือนใจให้ระลึกไว้เสมอว่า บุคคลที่ไม่มี ความละเอียดและเกรงกลัวต่อบาปย่อมจะถูกชักจูง ชักชวนไปในหนทางที่ผิดได้โดยง่ายและมากขึ้น จนเป็นความ ผิดร้ายแรง ทำเรื่องเลวร้ายได้ทุกอย่างเพราะไม่มีจิตสำนึกใด ๆ ให้นึกถึงบาปกรรมหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

3. แนวทางการป้องปรามการล่องละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษาเชิงพุทธ

การป้องปรามการล่องละเมิดทางเพศในเชิงพุทธมีเป้าหมายเพื่อให้ครูในสถานศึกษาสำรวจในศีล เพื่อให้เกิดความละเอียดต่อการกระทำผิด บทความนี้เน้นประเด็นปัญหาการล่องละเมิดทางเพศนักเรียนใน สถานศึกษา โดยชี้ให้เห็นถึงสาเหตุปัจจัยของการล่องละเมิดทางเพศในสังคมปัจจุบัน และการนำหลักธรรมทาง พุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ในการป้องปรามปัญหาดังกล่าว จะเห็นว่าความเสื่อมโทรมทางจิตใจและศีลธรรม เป็นอีกปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ไม่ใช่เรื่องไกลตัวแต่อยู่ใกล้ ๆ ตัวเรา จุดเริ่มต้นมาจากพื้นฐานครอบครัวผู้ ้โรงเรียน จากโรงเรียนสู่สถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าสาเหตุการของการล่องละเมิด ทางเพศนั้นมีปัจจัยรวมด้วยกัน 5 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1. ด้านสภาพจิตใจ เกิดจากความผิดปกติภายในจิต 2. ด้าน กฎระเบียบข้อบังคับ 3. ด้านสื่อลามก 4. ด้านสภาพแวดล้อม 5. ด้านเด็กนักเรียนที่ตกเป็นเหยื่อ ส่วนการนำ หลักธรรมมาประยุกต์ใช้ ดังนี้ 1) ศีล 5 เพื่อควบคุมความประพฤติ 2) สติ สัมปชัญญะ รู้ตัวอยู่เสมอว่ากำลังทำ อะไรอยู่ 3) หิริ โอตตปปะ ความละเอียดและเกรงกลัวต่อความผิดที่กำลังกระทำ โดยสรุปแล้ว แนวทางการป้อง ปรามการล่องละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษาเชิงพุทธ กล่าวได้ว่าการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มา ประยุกต์ใช้กับปัญหาในสังคมนั้นนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ชีวิตมีความสุขสมบูรณ์ เป็นสิ่งที่ให้คุณค่า แก่ชีวิต หากผู้ปฏิบัติเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญ มีความตั้งใจในการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังก็ย่อมจะประสบ ผลดีมากมายและเป็นที่ประจักษ์ได้ด้วยตนเอง เพราะทางออกในการแก้ปัญหาไม่ได้มีเพียงด้านเดียวหรือถึงทาง ต้น ยังมีอีกหลายแง่มุมที่เรายังไม่ได้ค้นพบเจอและนำไปปรับใช้กับปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ ที่สำคัญ จิตใจ ศีลธรรม และคุณธรรมของทุกคนต้องอยู่ควบคู่กันไปด้วยเช่นกัน

สรุป

โดยสรุปแล้ว กล่าวได้ว่าการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับปัญหาในการแนว ทางการป้องปรามการล่องละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษาเชิงพุทธ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ชีวิตมี ความสุขสมบูรณ์ เป็นสิ่งที่ให้คุณค่าแก่ชีวิต หากผู้ปฏิบัติเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญ มีความตั้งใจในการลง มือปฏิบัติอย่างจริงจังก็ย่อมจะประสบผลดีมากมายและเป็นที่ประจักษ์ได้ด้วยตนเอง ด้วยน้อมนำหลัก ศีล 5 ประการแรก เรื่องศีลห้า กล่าวคือ เป็นเรื่องของกรรักษากายวาจาให้เป็นปกติ ไม่บกพร่อง ซึ่งเป็นข้อฝึกอบรม ในด้านความประพฤติ เป็นหลักที่ทรงวางไว้สำหรับการประพฤติปฏิบัติที่เรียกว่า พระธรรม ถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะ พึงประพฤติปฏิบัติเพื่อความเจริญก้าวหน้า เป็นความดีงามแห่งชีวิตอย่างมีความสุขและปลอดภัยทั้งร่างกาย และจิตใจ สติสัมปชัญญะจัดเป็นหลักธรรมที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ประพฤติเป็นอันมาก เพราะคนที่มีสติจะไม่ เล่นเลอเพลอตนและคนที่มีสติสัมปชัญญะจะรู้ตัวในเวลาที่กำลังทำ กำลังพูดกำลังคิด ไม่หันเหไปทางผิดตามกิเลส

และระวางตนให้ตั้งอยู่ในทางถูกเท่านั้น และนอกจากนี้คนที่มีสติสัมปชัญญะเข้มแข็งจะตระหนักว่าตนมีทางเลือกในการปฏิบัติ ตนสามารถเลือกตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เข้ามากระทบได้ หิริโอตตปปะยังเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งห้ามปรามไม่ให้กล้าทำความชั่วลงได้ แม้มีโอกาสที่จะกระทำเมื่อเข้าใจว่าการที่จะทำเป็นความชั่วแล้วก็รู้สึกละอายหวาดหวั่นใจไม่อาจทำลงเพราะถือหิริโอตตปปะเป็นใหญ่ ถือว่าเป็นธรรมะที่สำคัญต่อการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมเหมือนเป็นเครื่องเตือนใจให้ระลึกไว้เสมอว่า บุคคลที่ไม่มีความละอายและเกรงกลัวต่อบาปย่อมจะถูกชักจูง ชักชวนไปในหนทางที่ผิดได้โดยง่ายและมากขึ้น จนเป็นความผิดร้ายแรง ทำเรื่องเลวร้ายได้ทุกอย่างเพราะไม่มีจิตสำนึกใด ๆ

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษา หลักพุทธธรรมเพื่อป้องกันปรามการล่วงละเมิดทางเพศ เพื่อเสนอแนวทางการป้องกันปรามการล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษาเชิงพุทธ ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไป ศึกษาสภาพปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนในสถานศึกษา

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ควรมีนโยบาย ให้มีการนำหลักธรรม มากำหนดเป็นนโยบายสำหรับวิชาชีพครู หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศทุกระดับ โดยครอบคลุมทั้งด้านสถานศึกษา ด้านการจัดการศึกษาและด้านผู้เรียน

2) ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ สถานศึกษา รวมไปถึงสถาบันครอบครัว ช่วยกันส่งเสริมการปลูกฝังศีลธรรม จรรยาที่ดีแก่ครู ผู้ปกครอง และเยาวชนทุกคน น้อมนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการใช้ความรู้ สร้างความเข้าใจ สร้างความตระหนัก เห็นความสำคัญของหลักธรรมศีล 5 สติ สัมปชัญญะ หิริโอตตปปะ

3) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัย ที่จะเน้นเรื่องของการนำหลักธรรมหรือหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่ต่าง จากงานวิจัยนี้ นำไปศึกษากับสถานศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา และมีการนำไปทดลองใช้ เพื่อให้เห็นผลเป็นเชิงประจักษ์ และสามารถนำไปสู่การได้องค์ความรู้ที่แตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2550). ปกกฎหมายกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม. วารสารพัฒนสังคม, 9 (1), 1-29.
- ดำรงส อ่อนเจริญ.(2558). ภัยจากสื่อลามกที่มากับเทคโนโลยีสารสนเทศ. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 9(20), 87-98.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2559). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 34. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2557). พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย. พิมพ์ครั้งที่ 39. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. ราชกิจจานุเบกษา. วรรค 3.
- ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน. (2558). แนวทางการป้องกันและช่วยเหลือปัญหาทางเพศของเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- อรพินท์ ชูชม. (2555). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของภูมิคุ้มกันทางจิตของเยาวชน. วารสารพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 18(2), 1-15.